

Adriana RAICU

Egipt

Întâlnirea sau experiența... experimentului

Cum își găsește *Teatrul* mijloacele noi de expresie? Ține teatrul pasul cu ritmul schimbărilor, satisface el oare nevoile actuale impuse de noutățile tehnologice, de aserțiunile globalizării culturilor naționale, de modificarea structurilor sociale (rasiale, familiale, economice) de interacționarea și de dinamica acestor sisteme?

Dacă teatrul este *proiecție* a omului și a vieții lui, cum te ajută el să-ți reînnoiești imaginea, cum redefinește el omul și viața lui racordată la actual? Și apoi, dacă nu proiectează la timp schimbarea, atunci schimbarea nu va schimba nimic.

În fine, indiscutabil, de când e lumea, fenomenul *teatru* se reformulează. Cucerită prin căutări, explorări, așteptări, o nouă identitate îi ia locul celei vechi. O nouă viziune artistică, o nouă tendință, mișcare teatrală sau curent – rezultat al experiențelor de creuzet ale creatorilor – relevă cu luciditate și acut simț al prezentului, ceea ce e semnificativ, reprezentativ momentului. Circulația viziunilor noi în spațiul cultural internațional este dată de întâlnirea personalităților de vârf și a producțiilor de excepție.

Festivalurile internaționale de teatru sunt oportunitatea ideală de a facilita dialogul și intersectarea punctelor de vedere a diferitelor culturi și civilizații. Chiar dacă nu aduce întotdeauna *evenimentul*, *noutatea*, *schimbarea* – noțiuni cuibărite insidios în orizontul nostru de așteptare – un festival de teatru este un mediu propice contactelor vii, schimburilor de experiență, fertilizării încrucișate.

Festivalul Internațional de Teatru Experimental de la Cairo – CIFET 18, desfășurat anul acesta între 10–20 septembrie, a adus în competiție importante spectacole de teatru experimental realizate în lume și desfășurate în cele mai variate spații de joc. Spectacole de dans, filme scurte, instalații, concerte, spectacole-lectură au întregit atmosfera Festivalului care a fost de asemenea gazda unei expoziții de carte de specialitate, dar și a unui simpozion intitulat „Laying the Foundations of Theatrical Experimentation: Seminal Literature and Documents: Reading the Directions (From the late 19th Century to the end of the 20th Century).”

Juriul, alcătuit din personalități ale lumii teatrale internaționale – Santiago Martin Bermudez (Spania), Vladimir Ovseannikov (Rusia), Fiona Winning (Australia), Liz Engleman (USA), William Galinsky (Anglia), Zhang Xian (China) etc. – prezidat de Giancarlo Nani (Italia) a acordat Premiul pentru cel mai bun spectacol de teatru experimental (*Romeo and Juliet*) trupei Moon Theater din Rusia; Premiul pentru cea mai bună regie a fost atribuit lui Sureen Sharedyan, regizor al spectacolului *Psychosis 4:48* (Experimental group of the National Theater America); iar cel pentru cea mai bună scenografie, spectacolului *The Crucible* (Chinten Group, Japonia).

Ca în fiecare an, în dimineața Festivalului s-a desfășurat sesiunea de comunicări științifice. Alături de comisia de vizionare – alcătuită din nume prestigioase ca: Marta Coigny, președinte onorific al ITI; Ginka Tscholakowa-Henle, dramaturg și regizor german; Jean Michel Meunier, actor și regizor francez – au participat ca invitați membri ai delegațiilor specializate în domeniu, vorbitori și moderatori care au dezbătut temele puse în discuție la seminar.

Având în desfășurare proiectul de cercetare universitară „The language of scenography – expressive modality of intercultural dialogue”, am fost invitată să susțin lucrarea *Stage design and its way to modernity* la cea de-a doua secțiune a sesiunii, intitulată „Literature and documents on experimental theatre directing and scenography”.

Într-un excurs istoric însoțit de un bogat material documentar vizual, am încercat să surprind varietatea experimentelor care s-au succedat în scenografia universală începând cu sfârșitul secolului XIX, dar și proliferările pe care fiecare dintre ele le-a generat până în zilele noastre. Am analizat succint contextul socio-artistic în care au apărut, punând accent pe influența pe care evoluția artelor plastice a avut-o asupra artei spectacolului (avangarda artei moderniste din secolul trecut). N-am ezitat să aduc în discuție nume de artiști români care au schimbat destinul fenomenului spectacular universal, dar și câteva exemple de tineri creatori pentru care *experimentul* este condiția *sine qua non* a artei.